A MATKABÁG SZERETETE.

Irta: Csia Lajos.

A MÁTKASÁG SZERELME.

Sok házasság boldogtalanságának oka a tudatlanság afelől, hogy mire teremtette Isten a házasságot, mit nyerhet benne az ember és miként érheti el a házasságba belerejtett kincset. Sokan azért idegenkednek a megházasodástól, mert csak torz-házasságokat ismernek, vagy olyan házasságokat, amelyekben a házastársak még nem ismerték fel a házasság igazi értelmét. Próbáljuk meg a Bibliával kezünkben a házasság értelmét megtalálni.

Mire teremtette Isten a házasságot?

Erre a kérdésre a teremtés-történet adja meg a kétségtelen és világos választ: hogy az ember ne legyen egyedül. Az ember először az állatok között keresett magának társat, s igyekezett őket kiismerni; aztán nevet adott nekik, s ebbe a névbe beleöntötte róluk alkotott ismeretét. De az állatok megismerése csak azt a meggyőződést érlelte meg az emberben, hogy a hiányzó segítőtársat közülük egyben sem találta meg. Ennek a segítőtársnak olyannak kellett lennie, akiben az ember önmagát pillantja meg, a aki mégis más, mert kiegészíti őt. Vannak ma is emberek igen nagy számmal, akik azt hiszik, hogy valami állatban, kutyában, macskában, madárban megtalálják azt, ami hiányzik; de mivel az állat az ő létfokukig föl nem emelkedik, lassanként ők idomulnak az állathoz, s oly szellem-szegények lesznek, hogy a kutya, macska és madár szellemi foka is kielégítheti őket. Isten a férfi oldalbordái közül vett ki egyet, ahhoz rakta hozzá a többit, s ezzel a jelképes operációval kifejezte, hogy a segítőtársnak belőlünk valónak kell lennie, lelkünkből lelkedzett lélleknek, melynek csak az emberi test idomulhat, tehát testünkből testesült testnek. Sokszor mondjuk, hogy emberekben családunk, az állatban nem lehet családni. Ebben van valami igazság; de az is bizonyos, hogy ahhoz, hogy az állat-tőrában ne családjunk, igen le kell szállítani igényeinket és saját ember-eszményünket feladnunk. A gyermek mégis csak más örömet ad a szülőnek, mint egy macska vagy ló, kutya. A gyermeknél is több azonban a feleség vagy férj. A gyermek szabad akar lenni tőlünk, ki akar a fészekből repülni; az igazi mátka ott marad a fészekben és sohasem akar elhagyni bennünket. Férj és feleség nemcsak megértik egymást, hanem meg is elégszenek egymással, és nem akarnak egymástól megválván, uj fészektársat keresni, nem végynek változatosságra. A férj és feleség földi kapcsolata képe annak az örök kapcsolatnak, amely Krisztus és az egyház között van; melyben a kapcsolódó felek egymásnak megfelelnek, mert hasonlók, hiszen Krisztus emberi természetet öltött magára, s mert mindenikben az van meg, ami a másikból hiányzik: Krisztusban az élet, az eszmény, a cél; az egyházban az élet szomjazása, az alakíthatóság és a törekvés a célt elérni. Az asszonyról is ezt a három tulajdonságot állapítják meg a Biblia első lapjai: a./ az asszony neve: Éva, mely élőt, az életnek továbbadóját jelenti; b./ a teremtésben az asszony a második, ki követi férjét, ki annak kiegészítője, segédmunkása, tehát engedelmességgel tartozik; olvasunk az isteni ítéletet, hogy a férj uralkodni fog a nőn; c./ ugyanaz az isteni ítélet a nőre azt mondja ki, hogy a férfi után fog futni, törekedni, mert hiszen a kacérkodás, hívás, amely a férfit rabbá szokta tenni, tulajdonképpen az asszonynak a férfi után való epekedését, törekedését takarja, abból ered. /I.Móz.3:16, "férjed után fogsz törekedni, s az kormányozni fog téged./ Isten tehát a nőben olyan segítőtársat teremtett a férfinek, aki maga is arra törekszik, hogy a férfi mellett lehessen, s aki a férfi szolgálatában találja fel élethivatását.

szükségletét. Mivel ezt a mondatot Isten a bünbeesés után, s abban vetette, sokan azt állitják, hogy a nő alárendeltsége a férfi alá csak a bünbeesés következménye; ennélfogva amikor a bün törvénye alól megszabadulunk, az asszony is szabaddá lesz a férj törvénye alól. Igy aztán a keresztyén feleség arra hivatkozik, hogy Krisztusban nincs sem férfi, sem nő; a nő tehát egyenjogu a férfival, nem tartozik neki engedelmeskedni, hanem az egyenlőség alapján akar vele élni. Hideg suhanyként hat az ilyen nőkre az Ujtestamentumnak mósként hangzó utasitásai; de ezek alól szabaddá teszik magukat azzal, hogy e szabályok idejüket multák, a hogy az Ujtestamentum egyéb helyeinek ellene mondanak.

Lássuk tehát az Ujtestamentum tanitását a férfi és nő viszonyával. "Az asszonyok saját férjüknek ugy legyenek alája vetve, mint az Urnak!" /Ef.5:22/ "Ti asszonyok, alá legyetek vetve a férjeknek, mint az az Urban illik"! /Kol.3:18/ Ugyanezt mondja Péter első levelében. Az óremnek azonban két oldala van. A férfiak nagyon jól ismerik azokat a bibliai helyeket, melyek a nők engedelmességéről szólnak, de kevesebbszer szoktuk hallani azokat a helyeket magyarázni, amelyek a férjek és férfiak kötelességeiről emlékeznek meg. Péter azt mondja /I.Pét.3:7/: "a férfiak az ismeretnek megfelelően lakjanak együtt a női szerszámmal, mint erőtelenebbel; tiszteletet /megbecsülést/ osztva nekik, mint az élet kegyelmének társörököseinek, hogy imádságitok akadályt ne szenvedjenek!" Az az ismeret, amelyről Péter itt beszél, az első korinthusi levél 7. fejezetében található. "Jó a férfiunak asszonyt nem illetni; de a paráznaság miatt kinek-kinek saját felesége legyen, s minden egyes nőnek saját férje! A férfi adja meg a nőnek, amivel tartozik; hasonlóképpen a nő a férfinak! Nem a nő rendelkezik a saját testével, hanem a férfi, s a férfi sem rendelkezik saját testével, hanem a nő! Ne fosszátok meg egymást, hacsak megegyezés szerint egy időre, hogy üres időtök legyen az imádkozásra, aztán ujra egy helyen legyetek, hogy a Sátán mértéktelenségtek következtében meg ne kisértsen!" /15./ "A szüzeket illetőleg nincs utasitásom az Urtól; ismeretet azonban adhatok, mint aki azért nyerten irgalmat, hogy hűséges legyek. Ugy vélekedem hát, hogy jó az embernek a jelen kényszer miatt, hogy jó az embernek igy lenni! Asszonyhoz vagy kötve? Ne keress feloldást! Oldva vagy asszonytól? Ne keress asszonyt! Ha megházasodnál, akkor sem vétkeznél, és ha férjhez menne a szüz, nem vétkeznék! De az ilyennek a hus nyomoruságot okoz: En pedig kiméllek titeket! Ezt pedig azért mondom, testvérek, mert az idő rövidre van szabva! Egyébiránt még azok is, akiknek feleségük van, ugy legyenek, mintha nem volna; a sirók, mintha nem sirnának, az örvendezők, mintha nem örülnének; a vásárlók, mintha nem volnának birtokosok, a világot használók, mintha el nem használnák: hiszen elmulik ennek a világnak ábrázata! Azt akarom, hogy ti gond nélkül legyetek!/25-32/. A keresztyén ismeret tehát azt tanitja, hogy az embernek a paráznaságra való hajlama miatt jó házasságban élnie annak, aki magát nem tudja megtartóztatni; de az előttünk álló időnek rövidsége miatt, vagyis az Ur eljövetelének, s az arra való elkészület idejének rövidsége miatt jobb az embernek a földi s testi dolgokra a lehető legkevesebb időt s erőt forditania, s ehelyett közös megegyezéssel imádságban kell időnket töltenünk. Minél inkább veszti valóságát szemünkben ez a mostani porsszak, annál valóságosabb lesz az eljövendő! Az ismeret tehát azt parancsolja, hogy a férfi az asszonynak, az asszony a férfinak legyen segitségére, hogy idejét és erejét a szellemi dolgoknak szenteljék, s ebben a kettősben az asszony, az erőtelenebb, s ezért a vezetés a szellemiség felé való törekvésben a férfinak hárul. A férfi ne legyen bosszus amiatt, ha az asszonynak tulsok a testi édesség; ellenkező-

szükségletét. Mivel ezt a mondatot Isten a bünbeesés ítén, s abban az itéletben mondotta ki, mellyel az asszonyt a halál törvénye alá vetette, sokan azt állitják, hogy a nő alárendeltsége a férfi alá, csak a bünbeesés következménye; ennélfogva amikor a bün törvénye alól megszabadulunk, az asszony is szabaddá lesz a férj törvénye alól. Igy aztán a keresztyén feleség arra hivatkozik, hogy Krisztusban nincs sem férfi, sem nő; a nő tehát egyenjogu a férfival, nem tartozik neki engedelmeskedni, hanem az egyenlőség alapján akar vele élni. Hideg zuhanyként hat az ilyen nőkre az Ujtestamentumnak másként hangzó utasitásai; de ezek alól szabaddá teszik magukat azzal, hogy e szabályok idejüket multák, s hogy az Ujtestamentum egyéb helyeinek ellene mondanak.

Lássuk tehát az Ujtestamentum tanitását a férfi és nő viszonyáról. "Az asszonyok saját férjüknek ugy legyenek alája vetve, mint az Urnak!" /Ef.5:22/ "Ti asszonyok, alá legyetek vetve a férjeknek, mint az az Urban illik"! /Kol.3:18/ Ugyanezt mondja Péter első levelében. Az éremnek azonban két oldala van. A férfiak nagyon jól ismerik azokat a bibliai helyeket, melyek a nők engedelmességéről szólnak, de kevesebbszer szoktuk hallani azokat a helyeket magyarázni, amelyek a férjek és férfiak kötelességeiről emlékeznek meg. Péter azt mondja /1.Pét.3:7/: "a férfiak az ismeretnek megfelelően lakjanak együtt a női szerszámmal, mint erőtelenebbel; tiszteletet /megbecsülést/ osztva nekik, mint az élet kegyelmének társörököseinek, hogy imádságaitok akadályt ne szenvedjenek!" Az az ismeret, amelyről Péter itt beszél, az első korinthusi levél 7. fejezetében található. "Jó a férfiunak asszonyt nem illetni; de a paráznaság miatt kinek-kinek saját felesége legyen, s minden egyes nőnek saját férje! A férfi adja meg a nőnek, amivel tartozik; hasonlóképpen a nő a férfinak! Nem a nő rendelkezik a saját testével, hanem a férfi, s a férfi sem rendelkezik saját testével, hanem a nő! Ne fosszátok meg egymást, hacsak megegyezés szerint egy időre, hogy üres időtök legyen az imádkozásra, aztán ujra egy helyen legyetek, hogy a Sátán mértéktelenségtek következtében meg ne kisértsen!" /15./ "A szüzeket illetőleg nincs utasitásom az Urtól; ismeretet azonban adhatok, mint aki azért nyertem irgalmat, hogy hűséges legyek. Ugy vélekedem hát, hogy jó az embernek a jelen kényszer miatt, hogy jó az embernek igy lenni! Asszonyhoz vagy kötve? Ne keress feloldást! Oldva vagy asszonytól? Ne keress asszonyt! Ha megházasodnál, akkor sem vétkeznél, és ha férjhez menne a szüz, nem vétkeznék! De az ilyennek a hus nyomoruságot okoz: En pedig kiméllek titeket! Ezt pedig azért mondom, testvérek, mert az idő rövidre van szabva! Egyébiránt még azok is, akiknek feleségük van, ugy legyenek, mintha nem volna; a sirók, mintha nem sirnának, az örvendezők, mintha nem örülnének; a vásárlók, mintha nem volnának birtokosok, a világot használók, mintha el nem használnák: hiszen elmulik ennek a világnak ábrázata! Azt akarom, hogy ti gond nélkül legyetek!/25-32/. A keresztyén ismeret tehát azt tanitja, hogy az embernek a paráznaságra való hajlama miatt jó házasságban élnie annak, aki magát nem tudja megtartóztatni; de az előttünk álló időnek rövidsége miatt, vagyis az Ur eljövetelének, s az arra való előkészület idejének rövidsége miatt jobb az embernek a földi a testi dolgokra a lehető legkevesebb időt s erőt forditania, s ehelyett közös megegyezéssel imádságban kell időnket töltenünk. Mennél inkább veszti valóságát szemünkben ez a mostani korszak, annál valóságosabb lesz az eljövendő! Az ismeret tehát azt parancsolja, hogy a férfi az asszonynak, az asszony a férfinak legyen segitségére, hogy idejét és erejét a szellemi dolgoknak szenteljee, s ebben a kettősben az asszony, az erőtelenebb, s ezért a vezetés a szellemiség felé való törekvésben a férfira hárul. A férfi ne legyen bosszus amiatt, ha az asszonynak tulsok a testi édesség; ellenkező-

leg, vegye ezt hálával Istentől, s törekedjék teljes erejével szellemibb életre. Az asszonyt tehát ne ugy nyomja el, mint rabszolgát, hanem gyöngéden vezesse, mint élettársát, s mindig az álljon előtte, hogy a cél, a férfi és nő közti különbség teljes eltörlése; az asszonynak arra nevelése, hogy természetes erőtlensége ellenére is férfiasan állja meg helyét ebben a világban. Amely férfi tehát az asszonytól elveszi a becsületet és azt alsóbbrendü lénynek tartja, mint a pogányok a rabszolgákat tekintették, az a Biblia szavát egyáltalán nem értette meg. Férfi és nő között mindennek egyetértésben kell történnie, s ennek az egyetértésnek megszerzése végett a nőnek hozzá kell simulnia férjéhez, szivesen, önként hajolnia, engedelmeskednie; a férfinak pedig gyöngédséggel kell feleségéhez hajolnia, s őt, mint élete legdrágább szerzeményét, mint legnagyobb kincsét becsülnie. A cél kettőjük összhangjában nem az, hogy a férfi basáskodhassék, hanem, hogy mindkettőjüknek üres ideje legyen az imádkozásra, s igy kettesben készüljenek az Ur eljövetelére. Isten azért teremtette a házasságot, a férfi és nő ~~oda~~ csodálatos egységét, hogy egy akarattal állitsák életüket és erejüket a szellemi világ szolgálatába, s annak képviselői, nagykövetei legyenek a földön.

Mit nyerhet a házasságban az ember?

Ef.5:22-23 adja meg erre a kérdésre a feleletet. A házasságot Isten példázatképpen rendelte az emberi életbe, s egy csodálatos, magasztos, szellemi viszonyt akart vele példázni, mely az idők teljességében lelepleződött, s még mindig lelepleződésben van. Az a szellemi viszony az egyháznak és Krisztusnak, az égi Vőlegénynek a viszonya. Az a szellemi, égi házasság az egész örökkévalóságra kiterjedő viszonyt határozza meg, mely Krisztust és az egyházat egy örökélet idejére egyesiteni fogja avégett, hogy Isten lényét megismertessék és megvalósitsák a teremtéssel és a terentésben. A teremtést Isten nem egyedül, hanem az angyalok nagy seregével együtt végezte. Isten munkatársakat keres és Krisztus azért szállt az égből a földre le, hogy munkatársakat toborozzon a magának. Krisztus az erősebb, az egyház a gyengébb; de Krisztus végtelen, kifejezhetetlen szeretettel és gyöngédséggel hajol le az egyházhoz és ugy neveli Magának az örök utitársat, ki korszakról korszakra fogja őt kisérni, a munkáiban segiteni. Ezt a csodálatos egységet és munkaközösséget Isten gondolta ki, Ő teremtette meg a gondolatát és szent Szelleme által Ő is valósitja meg. Ennek a mennyei házasságnak az egész örökkévalóságra terjed ki érvénye, hatása, dicsősége és boldogsága. Az a viszony teljes müködésbe akkor lép, amikor Krisztus visszajő, hogy övéit Magához elragadja, s mindenkor velük lehessen. Addig azonban a férj és nő földi házassága ennek az örök viszonynak képe és gyakorló műhelye. Igazi krisztusi házasságban, ha azt szent Szellem által Isten valósitja meg, már előre valami izelitőt kapnak az emberek abból a viszonyból, amely Krisztust és menyasszonyát, az egyházat az örökkévalóságban egy munkában össze fogja kötni. Az igazi házasságot tehát a Krisztus nélkül élő világ nem ismeri; az csak Krisztusban ismerhető meg. A legnagyobb, amit a világ a házasságban nyerhet, két ember barátsága arra, hogy az evilági lét szomoru zökkenőin egymást átsegitsék. De a házasság értelme annél sokkal több: megismerése annak, hogy egymást szerető emberek Krisztusban a szeretetnek mily mélységeit, hatalmát ismerhetik meg, sajátithatják el és hirdethetik ki ennek a világnak, s előkép gyanánt hogy élhetik előre ki Krisztus és az egyház viszonyát a sötét, gyülölködő, ezer viszálytól szétszaggatott világban. Az az eljövendő csodálatos egység most számtalan alakot nyerhet már, mikor a "keresztyén férj ugy szereti feleségét, mint önmagát, és a keresztyén nő ugy féli férjét, mint

Krisztust." /Ef.5:33./ "Feltette nagy titok ez! Én a Krisztusról és az egyházról szólok." Amely keresztyén házaspár nem éli ezt a házaséletet, megvetgadja keresztyén mivoltát.

Miként juthatunk el a házasság igazi kincséhez?

Krisztus nélkül élő ember nem juthat el hozzá, mint láttuk, csak aki Krisztusnak és az egyháznak viszonyát ismeri, és ebbe a viszonyba belenövésben van; de a Krisztus nélkül élő embert is a házasság, ha azt komolyan veszi, ha hitvesét igazán szereti, valami sejtelemmel tölti el, hogy a legnagyobb boldogságot két lénynek egymás iránt való szeretetében rejtette el és próbálja hozzáférhetővé tenni. Minél inkább fogy egy házasságban a szeretet és bizalom, annál inkább nő a testiség durva hatalma. A paráznaság a házasság hiányát pótolja, a a paráznaság ellenszere nem az, hogy férj és feleség egymástól távolodjanak, hanem az, hogy egymást megbecsüljék és egymásban a magasabb szellemi társat pillantsák meg, és annak a tiszteletet megadják. De ha a Krisztus nélkül élő embernek olykor van is sejtelme arról a csodálatos kincsről, melyet a Teremtő a házas viszonyban elhelyezett, mégis ezt a kincset más nem ismerheti és meg nem szerezheti, csak aki Krisztust ismeri és birja. Csak aki Isten tervét ismeri, az egyház és Krisztus összeköttetéséről, csak annak van meg a távlata arra, hogy a földi házasságot is megértse és értékelni tudja, csak az ismeri a házastársi szeretetnek forrását, és csak annak van oldala mellett az a szent Szellem, az ~~es-örök~~ a megigért Helytálló, Segítő, aki Krisztus menyasszonyát készíti az örökkévaló hivatásra, és aki ugyanezt a csodálatos viszonyt megvalósíthatja örömkép gyanánt ebben a világban két földi, de ujonnan szült lélek között. A Krisztussal való közösség és a házastársi közösség tehát karöltve haladnak, fejlődnek ebben a világban. Igazi házasság nem lehetséges olyanok közt, kik a Krisztus menyasszonyaként nem készülnek a Bárány mennyegzőjére, és Krisztus eljövetelére nem készülhetnek azok, akik a földi házasság dolgában engedetlenek, hanyagok és Isten kívánságának ellene állnak. Minél mélyebben elmerülünk Krisztusban, minél teljesebben a keresztre adjuk hus-énünket, annál igazabb, boldogitóbb és gazdagabb lesz földi házasságunk. Aki földi házasságában Krisztus akaratának ellenáll, aki saját emberi énjének a házasság szent intézményét feláldozza, a a férjtől a félelmet, a nőtől a szeretetet megtagadja, az ezzel Krisztust tolja el magától és a megszentelődésben, a menyasszony felkészülődésben fennakad. A házasság bajainak gyógyulása tehát egy vonalon lehetséges csak: Krisztusban önmagunkat elveszíteni! Arról, hogy a házasságban milyen vagy, lehet felismerni, hogy Krisztussal való viszonyod milyen. A házasság nem menekülés a paráznaságból, hanem egy szent titok megélése földi viszonylatban. Az a házasság, melyben énünknek szerzünk érvényt, nem házasság, hanem leplezett paráználkodás, mert csak a testiséget szolgálja. A paráznaságtól egy másik fajtáju paráznaság nem ment meg. Ütöljétek meg a paráznaságot, és szeressétek a házasság szent, tiszta, isteni ajándékát!